
[2019-5-RE](#)

CAUSA 2019-5-RE

(Ferreira Peixoto c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 29-2019. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2019

BOPA núm. 29, del 27 de març del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 16 de gener del 2019, per la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 21 de setembre del 2016, dictat per la Batllia de Guàrdia (Penal) i contra l'aute del 12 de desembre del 2018, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la nul·litat dels autes objecte de recurs per les vulneracions esmentades, així com la nul·litat de totes les proves que s'hagin obtingut de forma il·legal i les que provenguin d'aquestes, en especial aquelles que provenen de l'informe policial del 20 de setembre del 2016;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 20 de setembre del 2016, durant la matinada, en el decurs d'una vigilància a l'interior del poble del Pas de la Casa, els agents d'antifrau del Cos de la Duana van controlar el Sr. Alexandre Ferreira Peixoto i altres persones. Arran d'aquesta intervenció es van decomissar 10.720 paquets de tabac manufacturat. Atesa la importància dinerària d'aquest decomís va intervenir el Servei de Policia, el qual va detenir aquestes persones i les va traslladar a les dependències policials del Pas de la Casa, on es va procedir a la lectura dels seus drets i a tramitar les diligències de comunicació als advocats de torn.

1.2. A les 7.05 h del matí, un cop finalitzat l'informe dels agents del Cos de Duana, el seu cap de brigada va informar al Servei de Policia que el control no s'havia efectuat en franja duanera i no concorrien elements de cap conducta delictiva de base, motiu pel qual el Servei de Policia va acordar anul·lar la detenció. Tant el Servei de Policia, com el Cos de Duana van redactar els seus informes respectius.

1.3. Aquell mateix dia es van incoar diligències d'investigació per un presumpte delictes major de blanqueig de diners o valors i per un presumpte delictes menor de tràfic de mercaderies sensibles, tipificats, respectivament, als articles 409 i 245.1 del Codi penal.

1.4. El 21 de setembre del 2016, la Batllia de Guàrdia (Penal) va dictar un aute en què autoritzava la intervenció de les comunicacions del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto i d'altres, així com de les dades i informacions que poguessin obtenir-se de les línies telefòniques intervingudes. El 23 de setembre següent, la Batllia va decretar el secret de sumari.

1.5. El 18 de desembre del 2016, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute de processament contra el Sr. Alexandre Ferreira Peixoto pels delictes abans esmentats i va decretar la seva presó provisional.

1.6. El 10 de novembre del 2017, la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto va presentar un escrit de manifestacions en què sol·licitava la pràctica de diverses diligències que permetrien constatar la nul·litat de les proves obtingudes, ja que de les actuacions no constava la detenció del recurrent efectuada el 20 de setembre del 2016.

1.7. La Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, entre altres punts, va sol·licitar al Servei de Policia que informés per escrit del control efectuat aquell dia, de la identificació dels agents que hi havien intervingut i dels actes duts a terme. El Servei de Policia va trametre la fitxa d'intervenció corresponent.

1.8. El 30 d'octubre del 2018, la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto va formular un incident de nul·litat d'actuacions, mitjançant el qual sol·licitava la nul·litat de totes les proves obtingudes de forma il·legal, especialment, aquelles que dimanaven de l'informe del Servei de Policia del 20 de setembre del 2016.

1.9. El 12 de desembre del 2018, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute que desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.10. El 16 de gener del 2019, la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 21 de setembre del 2016, dictat per la Batllia de Guàrdia (Penal) i contra l'aute del 12 de desembre del 2018, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a un procés degut i a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- La representació processal del Sr. Ferreira Peixoto defensa que no entra dins del cànon de

constitucionalitat detenir-lo per vendre tabac, anul·lar la detenció, sol·licitar la intervenció de les línees telefòniques i procedir, posteriorment, a detenir-lo pels mateixos fets anteriors. Assenyala que aquesta actuació no s'adequa ni a la bona fe ni a allò que es preveu al Codi de procediment penal (article 1.2).

- En consonància amb les al·legacions anteriors, entén que s'ha vulnerat el dret a un procés degut i el dret a la jurisdicció, continguts a l'article 10 de la Constitució, i demana que es declari la nul·litat de les proves obtingudes de forma il·legal, les que provinguin d'aquestes i, en especial, les que es deriven de l'informe policial del 20 de setembre del 2016 i que originen l'aute del 21 de setembre del mateix any.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia

- L'aute de la Batllia d'Instrucció Especialitzada 1 del 12 de desembre del 2018, desestima l'incident de nul·litat d'actuacions interposat per la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto per les raons següents:

- En primer terme, entén que la resolució i/o omissió que vulneraria el dret a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució se situa en els actes judicials d'investigació que dimanen de l'actuació policial del 20 de setembre del 2016. El 18 de desembre del 2016 es va notificar l'aute de processament contra el recurrent, de manera que des d'aquella data coneixia aquells actes i no va ser fins al 20 de novembre del 2017 que va plantejar l'eventual vulneració de drets fonamentals.

- En segon terme, exposa que, segons l'article 1.2 del Codi de procediment penal, la nul·litat d'una prova no es determina per una actuació contrària a la bona fe, sinó perquè vulneri drets o llibertats fonamentals. La detenció governativa del recurrent no havia d'acabar necessàriament en una posada a disposició judicial, ja que no concorrien els elements de cap conducta delictiva de base.

- En tercer terme, el fet de deixar sense efecte la detenció governativa, no impedeix que, davant del coneixement d'uns fets que no revesteixen elements de criminalitat, es pugui iniciar una investigació policial o judicial. En aquest sentit, l'informe del 20 de setembre del 2016 significa l'inici d'una investigació judicial d'acord amb unes dades obtingudes sense vulnerar drets ni llibertats fonamentals.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. La jurisprudència reiterada i constant d'aquest Tribunal Constitucional ha considerat que l'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions esdevé un obstacle que impedeix l'admissió a tràmit d'un recurs d'empara.

3.3. L'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, aplicable al cas que ens ocupa, en la seva redacció anterior del 22 d'abril de 1999, atès que la modificació d'aquesta Llei pel Codi de

procediment civil del 18 d'octubre del 2018 no va entrar en vigor fins al 15 de novembre del 2018 i l'incident de nul·litat d'actuacions es va formular el 30 d'octubre del 2018, determinava que:

"1. Contra les resolucions i omissions que, dins d'un procediment judicial de qualsevol tipus, vulnerin el dret fonamental a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució, la persona directament afectada pot fer ús de tots els recursos i remeis jurisdiccionals que corresponguin ordinàriament.

2. Sense perjudici del previst en l'apartat anterior, el jutge o tribunal, abans de dictar sentència o resolució que finalitzi el procés, pot declarar, d'ofici o a instància de part interessada, i després d'audiència prèvia de les parts del procés, la nul·litat de les actuacions realitzades en el curs del procediment que hagin vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció, i la retroacció del procediment al moment en què es va produir aquesta vulneració. Els terminis són els previstos en el proper apartat d'aquest article.

3. En el supòsit de sentències o de resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció, la persona afectada per la vulneració pot demanar al jutge o al tribunal que la va dictar, la seva anul·lació, sempre que no hagin pogut denunciar aquesta vulneració anteriorment, en el termini de quinze dies naturals des de la notificació, o des que s'hagi tingut coneixement de la vulneració del dret, sempre que no hagi transcorregut més d'un any des del moment de la notificació de la resolució a les parts quan el subjecte del dret pretesament lesionat no ha estat part en el procés ordinari. El jutge o tribunal, un cop rebuda la sol·licitud, dóna audiència a les parts del procés, que poden formular al·legacions en un termini de deu dies naturals, i resol dins el termini dels deu dies naturals següents. Contra aquesta resolució no s'hi pot interposar recurs" (el subratllat és nostre).

La cronologia dels fets evidencia clarament que l'incident de nul·litat d'actuacions es va interposar fora de termini. En efecte, la part recurrent en empara reconeix que va tenir accés als actes judicials d'investigació que es van produir des del 20 de setembre del 2016, el 18 de desembre d'aquell mateix any, data en la qual se li va notificar l'aute de processament.

El recurrent argumenta que no va ser fins al 20 de novembre del 2017 que va sol·licitar que s'investigués si s'havia produït la seva detenció i la posterior anul·lació de la mateixa i que aquest fet es descobreix posteriorment, sense que la part recurrent precisi quan.

L'anàlisi de les actuacions permet concloure que, d'una banda, el recurrent va conèixer quan se li va donar accés a les actuacions, el 18 de desembre del 2016, que ja en l'aute de la Batllia del 21 de setembre del 2016, en els antecedents 1 i 2 es refereix la presumpta implicació del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto i d'altres. Per tant, la petició posterior del mes de novembre del 2017 relativa a si s'havia produït una detenció i posterior anul·lació o el plantejament, el 30 d'octubre del 2018, de l'incident de nul·litat d'actuacions, respecte de les actuacions produïdes el 20 de setembre del 2016 i de les que va tenir coneixement el 18 de desembre del 2016, resulta clarament extemporani.

3.4. L'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions provoca indefectiblement la inadmissió a tràmit del recurs d'empara.

No obstant això, la batlle instructora no s'ha limitat a refusar l'incident de nul·litat d'actuacions a causa d'aquesta extemporaneïtat, sinó que s'ha endinsat en el fons. Així, ha raonat, encertadament, que no tota detenció governativa (article 28 del Codi de procediment penal) ha de culminar en la posada a disposició de l'autoritat judicial i que són les actuacions que vulnereu els drets fonamentals aquelles que poden originar la nul·litat d'una prova i no les actuacions contràries a la bona fe. Així, explicita que l'actuació que es va dur a terme el 20 de setembre del 2016 va respectar els drets fonamentals i les llibertats fonamentals. Finalment, conclou que el coneixement d'aquells fets

esdevinguts el 20 de setembre del 2016 no impedeix l'inici d'una investigació judicial i que les proves obtingudes arran de la investigació no poden ser titllades d'il·legals.

Com es pot observar, l'aute que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions es troba motivat i la resposta a les pretensions de la part recurrent no pot ser considerada irraonable, il·lògica o absurda, de manera que també, des d'aquesta òptica, ha de decaure l'admissió a tràmit del recurs d'empara interposat.

3.5. Per consegüent, atès que la desestimació d'aquest incident de nul·litat d'actuacions està degudament fonamentada en Dret, aquest Tribunal Constitucional només pot declarar inadmissible a tràmit el recurs d'empara presentat per la representació processal del recurrent.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-5-RE interposat per la representació processal del Sr. Alexandre Ferreira Peixoto contra l'aute del 21 de setembre del 2016, dictat per la Batllia de Guàrdia (Penal) i contra l'aute del 12 de desembre del 2018, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2019.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela

Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

